

Călătoria, o ieșire în afara timpului

Ion Radu Zăgreanu

Pentru Florentin Smarandache, scopul călătoriilor este unul al cunoașterii: “e bine să cunoști lumea și să compari sisteme de viață, culturi, civilizații, credințe diferite”. Florentin Smarandache preferă o stare “boemă” a călătoriilor, o libertate totală, spontaneitate, o visare “cu ochii deschiși în această lume preocupată de material” (cităm din volumul al IV-lea din seria jurnalieră a voiajărilor sale intitulate, *Frate cu meridianele și cu paralele*, volum apărut la Râmnicu-Vâlcea, 2008). Asemeni unui alt autor de jurnale de călătorie, scriitorul Cornel Cotuțiu, olteanul americanizat vrea să cunoască viața reală din locurile vizitate: “Îmi place să mă plimb la întâmplare pe străzi, să cunosc viața reală, omul obișnuit, nu reclama idealizată și exagerată din filme sau reviste”. Resursele financiare și le rezervă pentru “muzee, expoziții, catedrale, cărți... totul pentru spirit”.

Dacă pentru Cornel Cotuțiu, călătoria pe meridianele lumii este o șansă de ieșire dintr-o Românie imperfectă, sub multe aspecte, pentru Florentin Smarandache, ea echivalează cu o “rupere de lume”, o ieșire în afara timpului: “nu vreau să aud de nimic... lucru, internet, ședințe, email-uri... pur și simplu, mă rup de lume, ies în afara timpului și mă recreez”.

Călătoriile lui Florentin Smarandache constituie și un bun prilej de întâlnire cu prietenii matematicieni, cu cercetători universitari, studenți, scriitori, ocazie de a-și distribui cărțile sale unor biblioteci importante, de a ține conferințe având ca

subiect preocupările lui de matematician sau de inițiator al mișcării paradoxiste. Deși își ia notițe cu abnegație (“scriu în săli de așteptare, în taxi”), Florentin Smarandache va recurge până la urmă “tot la stilul lapidar”, uneori aproape telegrafic. Ai impresia că el este un student grăbit, care își ia notițe pe apucate, deoarece “profesorul”, realitățile vizitate, sunt complexe, mereu altele, surprinzătoare, fermecătoare, șocante.

Călătorul se comunică pe sine, în raport cu o lume, mereu alta, mereu interesantă. Ai impresia că devine o agenție ambulantă de publicitate. Îl uimește peisajul arhitectonic “supranatural” al orașului Chicago. Se bucură de programul românesc de o oră la TV Chicago, realizat de poeta Cleopatra Lorințiu.

Îl încântă Brazilia, țara lui Pele, casele pe piloni de pe Amazon, uriașa statuie a lui Isus de la Corcovado, cel mai mare stadion din lume, Maracana, capitala Brasilia, “cel mai modern oraș din lume”.

Vizitatorul caută dincolo de aparențele care încântă ochiul. Constată numărul mare al divorțurilor în SUA, mulțimea brazilienilor neștiutori de carte, declinul folosirii limbii franceze, dorința brazilienilor de a ajunge în SUA.

La Florența întâlnește mereu români, care muncesc din greu. În următoarele capitole, informațiile devin mai bogate.

Veneția îl impresionează mai puțin. Ca un oltean rural, se plimbă desculț prin orașul apelor. Urcă în turnul din Pisa și întâlnește cerșetori “negruți” din România.

Și în Atena află conaționali. Câinii vagabonzi bântuie în capitala Greciei, ca în București. Reface imaginar anticul

teatru din partea de jos a Acropolei, își închipuie că este spectator la piesele lui Eschil, Sofocle, Euripide și Aristophan. Ne ține o detaliată lecție despre mitologia greacă. Propune rescrierea istoriei artelor, a literaturii, a științelor, “luându-se în considerare și creațiile popoarelor mici, supuse, umilite”. Consideră “Odyssea” lui Homer simbolul eforturilor pentru împlinirea unui ideal. Cutreieră insulele grecești.

În Peru, sesizează faptul că monumentalitatea bisericilor contrastează cu traiul umil al oamenilor de rând. Copacabana îi amintește de fostul Balcik românesc. Se lasă fermecat de civilizația incașilor, vizitează numeroase muzee. Transpare bucuria de a călători, de a compara realități cunoscute cu cele văzute pentru prima dată.

La capăt de drum, este fericit că se întoarce acasă: “Acasă, ce bine e acasă!”. Românul din el re apare la suprafață și scepticismul îi dă ghes, gândind că are șansa de a mai călători, în timp ce mulți “colegi de-ai mei din liceu și generală sunt acum... dincolo”.

În condițiile existenței internetului și a enciclopediilor de tot felul, jurnalele de călătorie, vrând, nevrând, își pierd din popularitate. Probabil că rolul lor se va reduce mai mult la o invitație de voiaj, iar, în cazul marilor personalități literare, vor conta mai mult reacțiile acestora în fața noilor lumi vizitate.

Jurnalele de călătorie ale lui Florentin Smarandache se apropie de cele două deziderate.